

HYVINVOINTIKERTOMUKSEN VUOSIRAPORTTI

2023

Kuva: Seppo Aho

Hyvinvointilautakunta xx.xx.2024
Kaupunginhallitus xx.xx.2024
Kaupunginvaltuusto xx.xx.2024

SISÄLLYS

JOHDANTO	3
HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN HAAPAVEDELLÄ	4
HYTE-kerroin	4
Prosessi-indikaattorit	5
Tulosindikaattorit	7
TEAviisari	8
KESKEISIMMÄT MUUTOKSET KUNTALAISTEN HYVINVOINNIN TILASSA VUONNA 2023	9
Elinvoima ja talous	9
Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet	10
Nuoret ja nuoret aikuiset	11
Työkäiset	13
Ikäihmiset	14
HYVINVOINTISUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN PAINOPISTEALUEITTAIN	15
YHTEENVETO	20
LÄHTEET	21
LIITTEET	23

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

JOHDANTO

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Kuntalain (410/2015, 37 §) mukaan kuntastrategiassa on huomioitava yhtenä osana kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Myös terveydenhuoltolaki (1326/2010, 12 §) määrittelee, että kunnan strategisessa suunnittelussa on asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet. Lisäksi laki edellyttää, että kunnassa seurataan asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin. Kunnassa onkin laadittava valtuustolle kerran valtuustokaudessa laajempi hyvinvointikertomus, minkä lisäksi kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain.

Haapaveden kaupungin laaja hyvinvointikertomus hyväksyttiin loppuvuodesta 2022. Laaja hyvinvointikertomus sisältää katsauksen kuntalaisten hyvinvoinnista väestöryhmittäin sekä kuvauksen kunnassa tehdystä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä. Lisäksi hyvinvointikertomus sisältää suunnitelman hyvinvoinnin edistämisestä.

Tässä hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa kuvataan lyhyesti keskeisimpiä muutoksia eri väestöryhmien hyvinvoinnin tilassa vuonna 2023. Vuosiraportissa arvioidaan lisäksi hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Arviointia tehdään laajan hyvinvointikertomuksen 2021–2025 painopistealueiden mukaisesti. Neljä valittua painopistealuetta ovat:

1. Kaupungin elinvoimaisuus
2. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi
3. Kokonaisvaltainen hyvinvointi eri ikäryhmissä
4. Osallisuus ja yhteisöllisyys

Vuosiraportin rinnalla on käytössä HYTE-kuntakortti, joka kuvailee lyhyesti ja tiivistetysti kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tilannetta. Useissa kunnissa käytössä olevassa HYTE-kuntakortissa on valittujen indikaattoritietojen kuntakohtaiset tulokset verrattuna Pohjois-Pohjanmaan tuloksiin. Kortissa on lisäksi kuntakohtaisia tekstikuvauksia. HYTE-kuntakortti päivitetään vuosittain vuosiraportin yhteydessä.

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN HAAPAVEDELLÄ

HYTE-kerroin

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin toimii kannustimena kunnille laadukkaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön toteuttamisessa. HYTE-kerroin otettiin käyttöön 1.1.2023. HYTE-kertoimella halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi, sillä hyvinvoiva väestö on sekä elinvoimaisen kunnan että hyvinvointialueen edellytys.

HYTE-kertoimen suuruus määräytyy toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista. Vuonna 2023 Haapaveden HYTE-kerroin oli 47 (taulukko 1).

	2021	2022	2023
HYTE-kerroin euroa / asukas	13,8	15,1	13,4
HYTE-kerroin, 0–100	49	53	47
HYTE-kerroin, 1 000 euroa	91,7	99,8	87,6

Taulukko 1. HYTE-kertoimen kehitys vuosina 2021–2023.

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Prosessi-indikaattorit

Toimintaa kuvaavat prosessi-indikaattorit mittaavat nykytilannetta. Niillä haetaan vastausta kysymykseen "Minkälaista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on?"

Toimintaa kuvaavat indikaattorit:

- kuntajohto (5 yksittäistä indikaattoria), taulukko 2
- liikunta (5 yksittäistä indikaattoria), taulukko 3
- peruskoulut (4 yksittäistä indikaattoria), taulukko 4
- kulttuuri (1 yksittäinen indikaattori), taulukko 5

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo oli vuonna 2023 Haapavedellä 43 (asteikolla 0–100, kuva 1).

	2021	2022	2023
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo	52	49	43

Kuva 1. Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo.

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Kuntajohto	2021	2022	2023	
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista.	100	100	100	
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista.	100	100	0	
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen.	0	0	0	
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.	100	100	100	
Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja.	0	0	100	

Taulukko 2. Prosessi-indikaattorit, kuntajohto. Tiedot kerätään parittomina vuosina keväällä ja julkaistaan syksyllä.

Liikunta	2021	2022	
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille.	0	0	👎
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	100	0	👎
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen.	0	0	👎
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa.	0	0	👎
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin.	100	100	👍

Taulukko 3. Prosessi-indikaattorit, liikunta. Tiedot kerätään parillisina vuosina keväällä ja julkaistaan syksyllä. Vuoden 2023 tietoja ei ole vielä saatavilla, mutta tulokset paranevat vuodesta 2022.

Peruskoulu	2021	2022	2023	
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä.	75	75	0	👎
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit.	48	48	59	👍
Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä kouluuyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus.	25	25	0	👎
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa.	94	94	100	👍

Taulukko 4. Prosessi-indikaattorit, peruskoulu. Tiedot kerätään parittomina vuosina syksyllä ja julkaistaan seuraavan vuoden keväällä.

Kulttuuri	2021	2022	2023	
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä.	100	100	0	👎

Taulukko 5. Prosessi-indikaattorit, kulttuuri. Tiedot kerätään parittomina vuosina keväällä ja julkaistaan syksyllä. Kulttuurikaveritoiminta aloitettiin vasta syksyllä 2023, minkä vuoksi sitä ei ole huomioitu tuloksissa. Kaikukorttikokeilu alkoi alkuvuodesta 2024.

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Tulosindikaattorit

Tulosindikaattorit kuvaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksellisuutta väestötasolla. Niiden avulla mitataan muutosta. Tulosindikaattoreille on määritelty tavoitetasot, joiden mukaan kunnan saamat tulokset pisteytetään (taulukko 6).

Tulosindikaattoreiden keskiarvo oli vuonna 2023 Haapavedellä 51 (asteikolla 0–100, kuva 2).

	2021	2022	2023
Tulosindikaattorin keskiarvo	45	57	51

Kuva 2. Tulosindikaattoreiden keskiarvo

Tulosindikaattorit	2021	2022	2023	
Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista (tavoite 5 %).	24,8	-	34,1	
Ylipaino, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista (tavoite 5 %).	12,4	-	17,1	
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä (tavoite 5 %).	5,7	6,5	Ei tietoa	
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä (tavoite 0,5 %).	0,8	0,9	0,9	
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä (tavoite 5 %).	10,4	10,1	9,6	
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön (tavoite 230 hoitajaksoa).	483,5	283,2	460,9	

Taulukko 6. Tulosindikaattorit.

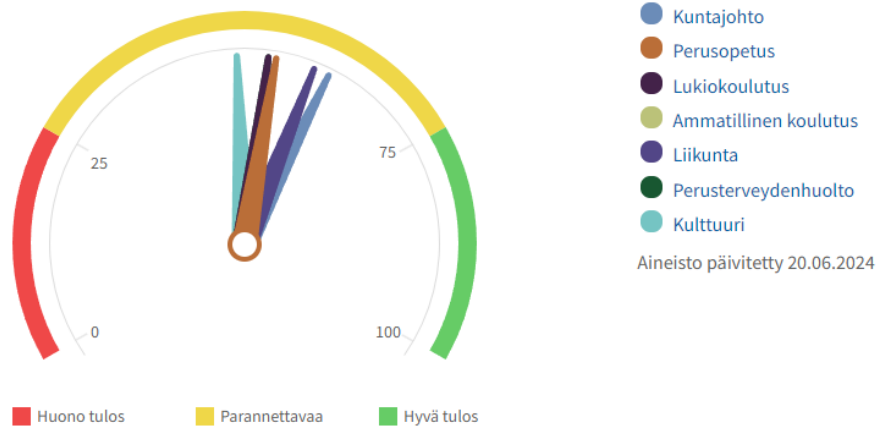
Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

TEAvisari

TEAvisari (kuva 3) on työväline kunnille ja kouluille. Tiedot kuvaavat terveydenedistämistä eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi (taulukko 7).

Kaikki sektorit : Haapavesi 2023

Kuva 3. TEAvisari 2023.

Pisteet	Haapavesi	Koko maa
Kaikki sektorit	56	70
Kuntajohto	61	83
Perusopetus	54	64
Lukiokoulutus	53	65
Ammatillinen koulutus	..	64
Liikunta	59	72
Perusterveydenhuolto	53	70
Kulttuuri	49	71

Taulukko 7. TEAvisaripisteet (asteikko 0–100), päivitetty 20.6.2024.

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

KESKEISIMMÄT MUUTOKSET KUNTALAISTEN HYVINVOINNIN TILASSA VUONNA 2023

Elinvoima ja talous

ILON AIHEET
<ul style="list-style-type: none"> • Vuoden 2023 tulos ylijäämäinen • Kunnan peruspalvelut on pystytty säilyttämään • Monipuolinen yritysanta • Virkeä elinkeinoelämä • Koulutustaso jatkaa nousuaan • Rakennetyöttömyys vähäistä • Pitkäaikaistyöttömien määrä pienempi verrattuna koko maahan tai Pohjois-Pohjanmaahan

HUOLENAIHEET
<ul style="list-style-type: none"> • Asukasluvun lasku <ul style="list-style-type: none"> ○ syntyvyys laskenut, kuolleisuus lisääntynyt, lähtömuuttajia enemmän kuin tulomuuttajia • Työllisyystilanteen heikentyminen • Väestön ikääntyminen <ul style="list-style-type: none"> ○ huoltosuhteen nousu

MITÄ PITÄÄ TEHDÄ?

- Turvataan peruspalvelut edelleen.
- Pidetään Haapavesi houkuttelevana kuntana elää, asua ja yrittää.

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

ILON AIHEET

Kouluterveyskysely, 4. ja 5 lk. (v. 2023):

- Päihteiden käyttö vähäistä
- Yksinäisyyttä koetaan harvoin, jokaisella vähintään yksi hyvä ystävä
- 90% kokee saavansa tukea ja kannustusta vanhemmiltaan
- 90% tyytyväisiä elämäänsä ja 45% erittäin tyytyväisiä
- Korkea harrastusaktiivisuus
- Koulu-uupumusta ei juurikaan koeta.
- Koulunkäynnistä pitää noin 70% vastaajista
- Koulussa mahdollisuus puhua aikuisen kanssa mieltä painavista asioista
- Koulukiusaaminen vähentynyt

HUOLENAIHEET

Kouluterveyskysely, 4. ja 5 lk. (v. 2023):

- Pojilla aamupalan syöminen heikkoa (lähes puolet jättää aamupalan syömättä)
- Tyttöjen liikunta-aktiivisuus vähentynyt jonkin verran
- Alle puolet harjaa hampaat kahdesti päivässä
- Tyttöjen mielialaan liittyvät ongelmat
- Osallisuuden tunne koulussa
- Pojat kokeneet aiempaa enemmän fyysistä uhkaa
- Vain noin puolet vastaajista on kokenut keskusteluyhteyden vanhempien kanssa hyväksi
- Lastenpsykiatrian erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit kasvaneet reilusti

MITÄ PITÄÄ TEHDÄ?

- Vanhemmuuden tukeminen.
- Lapsilla riittävästi turvallisia, kuuntelevia aikuisia ympärillä.

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Nuoret ja nuoret aikuiset

ILON AIHEET

Kouluterveyskysely, 8. ja 9 lk. (v. 2023):

- Aamupalan syömättä jättäminen vähentynyt
- Harrastusaktiivisuus korkea
- Osallisuuden tunne hieman parantunut
- Pääsääntöisesti oppimisympäristön ilmapiiri koetaan hyväksi
- Uusi koulurakennus näkyy koulun työskentelyolosuhteisiin liittyvissä vastauksissa
 - Haittoja ei juurikaan koeta
 - Vastaukset ovat huomattavasti parempia kuin koko maassa tai Pohteen alueella keskimäärin

HUOLENAIHEET

Kouluterveyskysely, 8. ja 9 lk. (v. 2023):

- Liikunnan vähyys
- Lounaan syömättä jättäminen lisääntynyt
 - Tytöistä lähes puolet jättää koululounaan syömättä
- Uudet päihdetrendit: nikotiinipussien käyttö ja vapetus
- Koettu terveydentila huonontunut
- Ylipainoisten osuus noussut
- Fyysistä uhkaa kokeneiden määrä noussut
- Haapavetisten tyttöjen tilanne huolestuttaa
 - Tytöillä mm. uupumusta, ahdistuneisuutta, matalaa itsetuntoa
 - Lähes puolet tytöistä on kokenut häiritsevää seksuaalista ahdistelua tai ehdottelua ja jopa n. 21 % on kokenut seksuaaliväkivaltaa vuoden aikana

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

ILON AIHEET

Kouluterveyskysely, lukion ja ammattikoulun 1. ja 2. vuosiluokan opiskelijat (v. 2023):

- Lukio:
 - Vähän liikkuvien nuorten osuus laskenut
 - Päihteiden käyttö vähäistä (mutta jopa 40 % kokee, että paikkakunnalla on helppo hankkia esimerkiksi huumeita)
 - Harrastusaktiivisuus korkea
 - Kiusaaminen vähäistä
 - Fyysistä uhkaa kokeneiden määrä laskenut
- Ammattikoulu
 - Koululounaan syöminen
 - Osallisuuden tunne
 - Tyytyväisyys omaan elämään
 - Harrastusaktiivisuus hyvä
 - Kiusaaminen vähäistä
 - Koettu terveydentila
- Nuorisotyöttömyys suhteellisen vähäistä
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneitä melko vähän

HUOLENAIHEET

Kouluterveyskysely, lukion ja ammattikoulun 1. ja 2. vuosiluokan opiskelijat (v. 2023):

- Lukio
 - Aamupalan ja koululounaan syöminen vähentynyt
 - Lähes puolet kokee päivittäistä uupumusta ja väsymystä
 - Koettu terveydentila on heikentynyt
 - Peräti 42% kokee perheen taloudellisen tilanteen kohtalaiseksi tai sitä huonommaksi
 - Osallisuuden tunne
 - Mielenterveyteen liittyvät ongelmat; mm. sosiaalinen ahdistuneisuus, masennusoireilu, huoli omasta mielialasta
 - Kouluinnostus laskenut
- Ammattikoulu
 - Aamupalan syöminen
 - Päihteiden käyttö
 - Hampaiden harjaus (65 % jättää hampaansa harjaamatta kahdesti päivässä)
 - Keskusteluyhteys vanhempien kanssa
- Kuntoutusrahaa saavien 16-19-vuotiaiden määrä on noussut ja on korkea verrattuna esim. Pohjois-Pohjanmaahan

MITÄ PITÄÄ TEHDÄ?

- Riittävästi turvallisia aikuisia nuorten elämässä, niin kotona, koulussa kuin vapaa-ajallakin.
- Ohjausta terveellisiin elintapoihin, mm. ehkäisevä päihdetyö.

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Työikäiset

ILON AIHEET

- Työkyvyttömyyseläkettä saavien määrä on lievässä laskussa
 - Eniten työkyvyttömyyseläkettä saatiin mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi
- Keskimääräinen eläkkeellesiirtymisikä jatkaa hiljalleen nousuaan
- Sairauspäivärahaa saaneiden määrä laskenut
- Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit vähentyneet

HUOLENAIHEET

- Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettujen määrä lievästi nousut

MITÄ PITÄÄ TEHDÄ?

- Taataan jatkossakin mahdollisuus työhön ja mielekkääseen vapaa-aikaan.

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Ikäihmiset

ILON AIHEET

- Pienituloisten ikäihmisten osuus on laskenut
 - Täyttä kansaneläkettä sai 2,4 % ikääntyneistä, keskimääräiset kokonaisalakkeet nousseet
- Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden määrä lisääntynyt

HUOLENAIHEET

- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitajaksojen lisääntyminen
- Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivien lisääntyminen
- Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettujen 65 vuotta täyttäneiden määrä lisääntynyt

MITÄ PITÄÄ TEHDÄ?

- Huolehditaan ikääntyneiden toimintakyvystä, mm. matalan kynnyksen liikuntaryhmät.

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

HYVINVOINTISUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN PAINOPISTEALUEITTAIN

Laajassa hyvinvointikertomuksessa valittiin hyvinvointisuunnitelmaan vuosille 2021–2025 neljä painopistealuetta.

Seuraavilla sivuilla on koottuna vuonna 2023 toteutettuja toimenpiteitä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä painopistealueittain. Tarkempi erittely hyvinvointisuunnitelman toteutumisesta on liitteessä 1.

Painopistealueet:

1. Kaupungin elinvoimaisuus

Haapavesi säilyy elinvoimaisena ja pystyy tarjoamaan hyvinvointia tukevia palveluja.

2. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi

Tuemme vanhemmuutta sekä lasten ja nuorten hyvän itsetunnon ja pärjävyyden tunteen vahvistumista. Kiinnitämme erityistä huomiota mielen hyvinvointiin.

3. Kokonaisvaltainen hyvinvointi eri ikäryhmissä

Voin hyvin fyysisesti ja psyykkisesti. Koen toimintakykyni hyväksi.

4. Osallisuus ja yhteisöllisyys

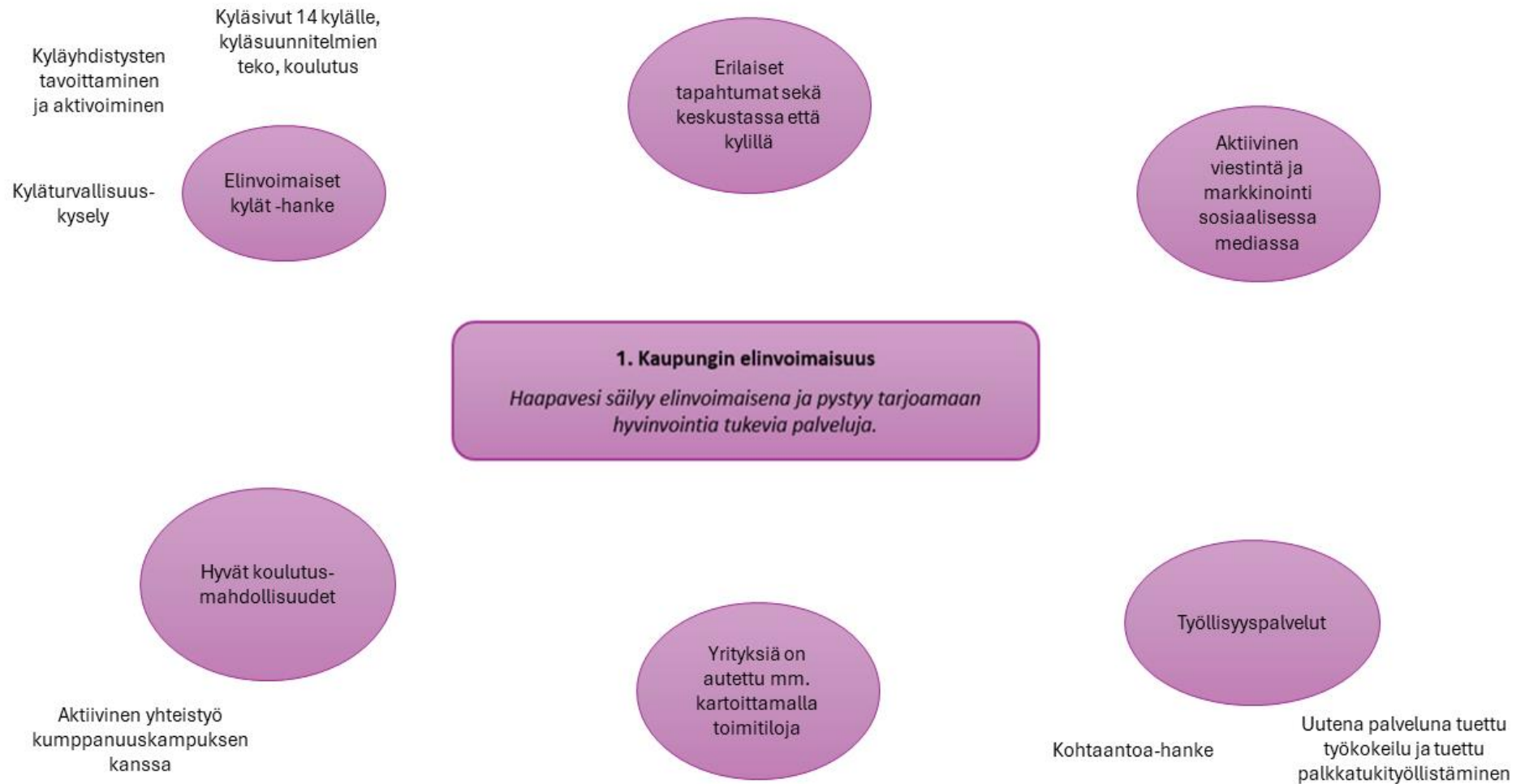
Pääsen vaikuttamaan minulle tärkeisiin asioihin. Meiltä löytyy me-henkeä.

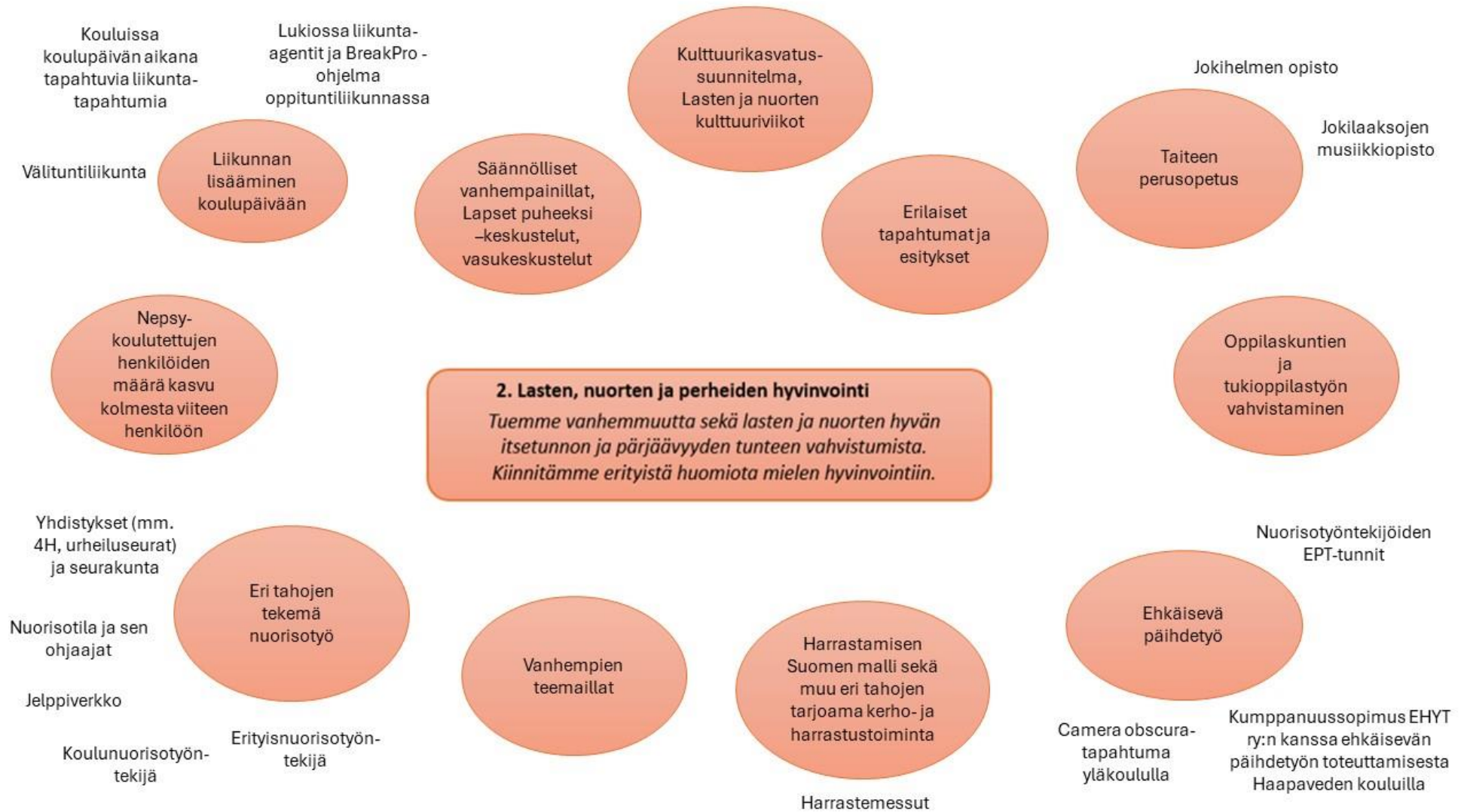
Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen painopistealueittain

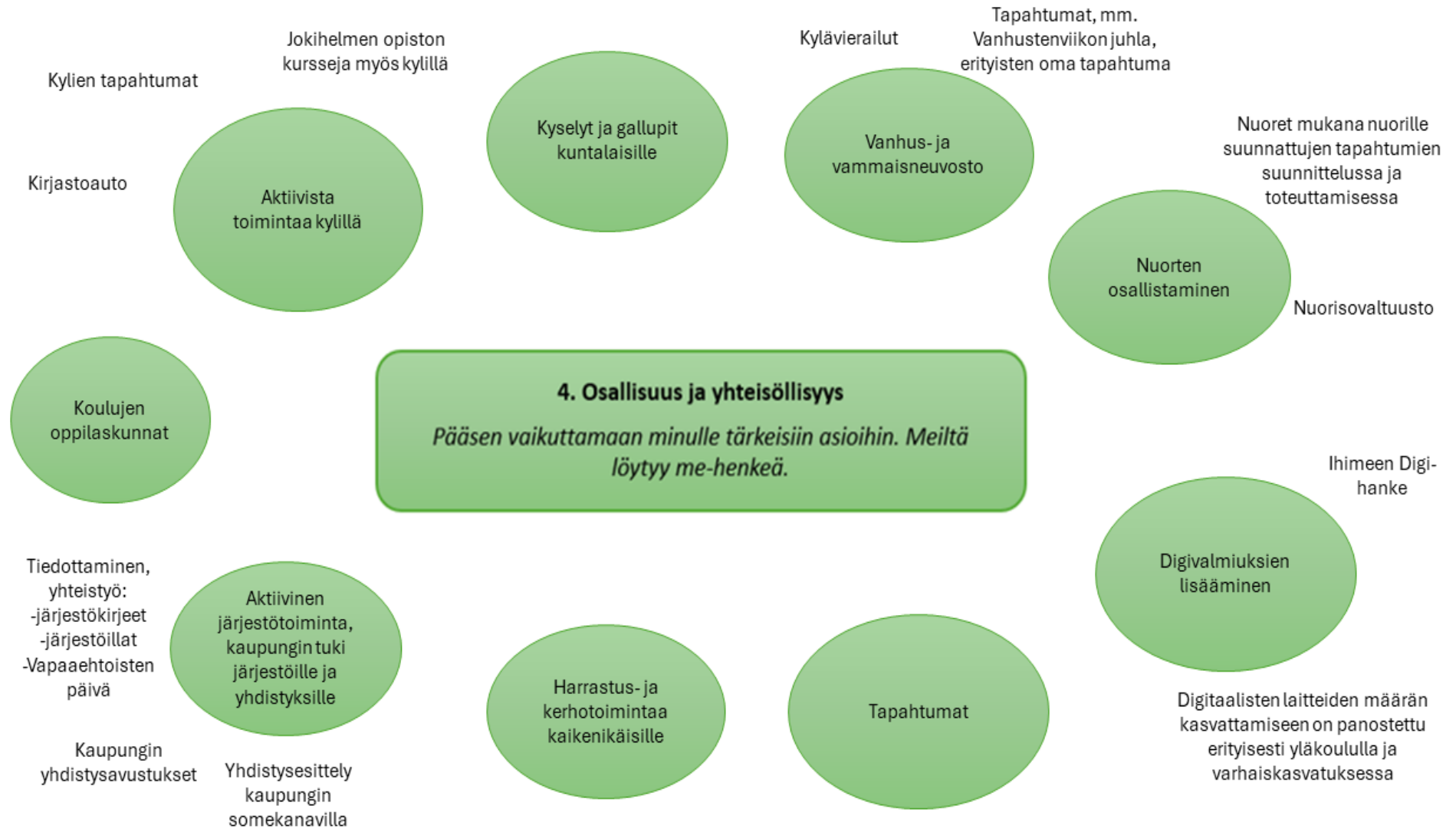
Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen painopistealueittain

Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen painopistealueittain

Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen painopistealueittain

YHTEENVETO

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä on kehitetty pitkäjänteisesti ja poikkihallinnollisesti viimeisten vuosien aikana. Haapavedellä onkin tehty paljon erilaisia toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Maaailman tapahtumat, kuten esimerkiksi Ukrainan sota ja siitä seuranneet ilmiöt, ovat tuoneet haasteita ja epävarmuutta toimintaan, mutta siitä huolimatta peruspalvelut on pystytty turvaamaan. Jatkossakin peruspalvelut ovat tärkeä säilyttää, mutta kunnan on tarjottava myös työllisyysmahdollisuuksia sekä mielekästä tekemistä vapaa-ajalle, jotta Haapavesi säilyy houkuttelevana kuntana asua, elää ja yrittää.

Haapaveden lapset ja nuoret harrastavat aktiivisesti. Korjattavaa on muun muassa elintavoissa sekä osallisuuden tunteessa. Etenkin nuorilla on näkyvissä myös mielenterveyteen liittyvät haasteet. On tärkeää, että lapsilla ja nuorilla on turvallisia ja luotettavia aikuisia niin kotona, varhaiskasvatuksessa, koulussa kuin vapaa-ajallakin.

Työikäisten ja ikääntyneiden tilanne on suhteellisen hyvä. Työkyky on kohentunut ja eläkkeellesiirtymisikä noussut. Haapavedellä on aktiivisia ikäihmisiä sekä paljon erilaista kerhotoimintaa tarjolla. Siitä huolimatta monet ikäihmiset kokevat yksinäisyyttä. Huolta tuottavat myös lisääntyneet kaatumisista ja tapaturmista johtuvat hoitajaksot. Ympäristön turvallisuuteen, toimintakyvyn ylläpitämiseen ja kohentamiseen sekä mielekkään arjen tarjoamiseen on tärkeä kiinnittää huomiota sekä työikäisten että ikääntyneiden keskuudessa.

Hyvinvointisuunnitelmaa ei ole tarpeellista tässä vaiheessa päivittää, sillä suunnitelmaan on kirjattu kaikkia ikäryhmiä koskevia kattavia tavoitteita ja toimenpiteitä. Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn perusteella lasten ja nuorten tilanne on säilynyt suht ennallaan, joten suunnitelmaan merkityt tavoitteet esimerkiksi vanhemmuuden tukemiseen liittyen toimivat edelleen. Hyvinvointisuunnitelma on voimassa vuoteen 2025 saakka.

LÄHTEET

Kuntalaki 410/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150410>.

Terveysturvalaki 1326/2010, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>.

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi, <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/index>.

Terveysturva- ja hyvinvoinnin laitos, <https://thl.fi>.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

LIITTEET

KAUPUNGIN ELINVOIMAISUUS					
Haapavesi säilyy elinvoimaisena ja pystyy tarjoamaan hyvinvointia tukevia palveluja.					
Kaupunki säilyy elinvoimaisena.					
TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Kaupungin talous säilyy hyvässä kunnossa	Pysäytetään velkaantuminen talouden tasapainotusohjelman avulla	Kaupunginvaltuusto Kaupunginhallitus Kaupungin toimialat	Talouden tasapainotusohjelma	Vuosittain	Haapaveden kaupunki: -Lainakanta/asukas 6 588 euroa -Taseen ylijäämä 564 €/asukas
Kylät säilyvät elinvoimaisina	Edistetään kylien elinvoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä <ul style="list-style-type: none"> - laaditaan kyläsuunnitelmat - kylillä on toimivat kyläyhdistykset 	Elinvoimaiset kylät -hanke Hanketyöntekijä	Hankkeen tarjoamat resurssit	V. 2022–2023	Kaksi kylää laati kyläsuunnitelmat. Kyläyhdistyksille annettiin koulutusta, ohjeistusta ja materiaaleja. V. 2023 kyläyhdistyksiä 14. Hankkeen aikana tehtiin kyläisivut 14 kylälle. Vuonna 2023 tehtiin kyläturvallisuuskysely.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

Työllisyyden edistäminen	<p>Turvataan yritysten toimintaedellytykset</p> <ul style="list-style-type: none"> - yritysmönteisyys <ul style="list-style-type: none"> - toimitiloja tarjolla yrityksille 	Elinkeinopalvelut Kaupunginvaltuusto	Olemassa olevat palvelut	Vuositain	<p>Yrityksiä perustettiin Haapavedelle vuonna 2023 31 kappaletta ja yrityksiä lopetti 29 kappaletta. Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrä on lähes sama.</p> <p>Yritystapaamisia ei ehditty toteuttaa vuoden 2023 aikana, mutta vuonna 2024 yritystapaamisia on alettu toteuttaa säännöllisesti.</p> <p>Yritystapaamisten tarkoituksena on kartoittaa yritysten tilannetta ja edesauttaa yritysten toimintaedellytyksiä Haapavedellä.</p> <p>Yrityksille kartoitetaan sopivia toimitiloja ja mahdollistetaan yritysten pysyminen ja sijoittuminen Haapavedelle.</p>
--------------------------	--	---	--------------------------	-----------	---

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	<p>Lisätään osatyökykyisten eri työllisyysmahdollisuuksia</p> <ul style="list-style-type: none"> - kehitetään yritysyhteistyötä osatyökykyisten työllistämiseksi 	<p>Elinkeinopalvelut Työllisyyspalvelut Yritykset</p>	<p>Olemassa olevat resurssit</p>	<p>Vuosittain</p>	<p>Työllisyyspalvelut saivat 2023 omat tilat Kelan toimistotiloista ja aloittivat uutena palveluna tuetun työkokeilun ja tuetun palkkatukityöllistämisen.</p> <p>Nuorten osalta Jelppiverkko ohjaa ja valmentaa asiakkaita töihin tai kohti työelämää.</p>
	<p>Ollaan aktiivisesti mukana erilaisissa työllisyys Hankkeissa</p>	<p>Työllisyyspalvelut Kaupunginhallitus</p>	<p>Hankkeiden tarjoamat resurssit</p>	<p>Vuosittain</p>	<p>Kohtaantoa -hanke aloitti toimintansa ja kehittää työllisyyspalveluiden ja työnantajien välistä yhteistyötä. Hanke kehittää myös piilotyöpaikkojen tunnistamista ja vaihtoehtoisen rekrytoinnin menetelmiä. Vaihtoehtoisessa rekrytoinnissa työnantaja palkkaa työttömän työnhakijan ja hyödyntää mahdollisia tukitoimia, esim. palkkatuki. Hanke toimii myös Oulussa, Raahessa ja Ylivieskassa.</p>

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

					Joulukuussa 2023 työttömyysprosentti oli 10,8.
Laadukkaan opetuksen ja monipuolisten koulutusmahdollisuuksien turvaaminen	Turvataan Jedun kahden koulutuspuoleen, lukion sekä Jokihelmen opiston ja Haapaveden opiston toiminta	Kaupunginhallitus	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Lukion opiskelijamäärä on noussut. Ammatillisten oppilaitosten opiskelijamäärä on pysynyt vakaana.
	Kumppanuuskampusta hyödynnetään kokonaisvaltaisesti, myös markkinoinnissa	Elinkeinopalvelut Sivistyspalvelut Haapaveden opisto Jokihelmen opisto Lukio Jokilaaksojen musiikkiopisto Jedu	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kumppanuuskampuksen toiminta on ollut koronan vuoksi vähäistä, eli yhteisiä hankkeita ei ole ollut eikä yhteisiä opintoja.
	Elinkeinoelämän ja koulutuksen vuorovaikutus pidetään avoimena ja toimivana: kaupunki, Jedu ja elinkeinoelämä toimivat yhteistyössä	Elinkeinopalvelut Jedu	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kaupunki on pitänyt koulutuksiin liittyviä infotilaisuuksia yhteistyössä Jedun kanssa.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	<p>Koulutus järjestetään taloudellisesti ja turvallisesti</p> <ul style="list-style-type: none"> - uusi koulu - koulujen tarkastelu oppilasmäärän, talouden ja terveellisten tilojen pohjalta 	<p>Sivistyspalvelut Kaupunginhallitus Kaupunginvaltuusto</p>	<p>Olemassa olevat resurssit</p>	<p>Vuosittain</p> <p>V. 2022</p> <p>Vuosittain</p>	<p>Uusi koulu otettiin käyttöön 1/2022. Uuden yläkoulu/lukion käyttöönotto on parantanut oppilaiden terveyttä ja tuonut turvallisuutta.</p> <p>Kouluverkkoa tarkastellaan vuosittain valtuuston linjaaman opiskelijamäärän pohjalta.</p>
Kaupungin asukasmäärä säilyy ennallaan/lisääntyy.					
TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
<p>Tunnettavuuden sekä pito- ja vetovoiman lisääminen</p>	<p>Aktiivinen kuntamarkkinointi eri kanavia ja verkostoja hyödyntäen</p> <p>Asunto- ja tonttitarjonta vastaa kysyntää</p>	<p>Hallintopalvelut</p> <p>Haapa-asunnot Tekninen toimi</p>	<p>Olemassa olevat resurssit</p> <p>Olemassa olevat resurssit</p>	<p>Vuosittain</p> <p>Vuosittain</p>	<p>Kuntamarkkinointia on tehty aktiivisesti esimerkiksi sosiaalisen median kanavissa ja kampanjoilla.</p> <p>Vapaat asunnot ja tontit selkeästi näkyvissä kaupungin nettisivuilta -> Tontit kyllä, vuokra-asuntojen listausta ei ole, mutta selkeä ohjeistus löytyy.</p>

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	<p>Pidetään kaupunki vireänä erilaisilla tapahtumilla ja harrastusmahdollisuuksilla</p> <p>Viestitään aktiivisesti ja positiiviseen sävyyn, tehostetaan sosiaalisen median kanavien käyttöä</p> <ul style="list-style-type: none"> - sometiimi 	<p>Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Nuorisotoimi Kirjastopalvelut Jokihelmen opisto 3. sektori Seurakunta</p> <p>Kaikki toimialat Sometiimi</p>	<p>Olemassa olevat resurssit</p> <p>Olemassa olevat resurssit</p>	<p>Vuosittain</p> <p>Vuosittain</p>	<p>Tapahtumia on järjestetty tasaisesti pitkin vuotta, ja ne ovat tavoittaneet laajasti kuntalaisia.</p> <p>Sometiimi perustettiin alkuvuodesta 2023, sosiaalisen median seuraajamäärät ovat kasvaneet huomasti.</p> <p>Asukasluku 6473 (31.12.2023).</p>
Asumisviihtyvyyden edistäminen	<p>Pyritään uudistamaan asuntokantaa</p> <p>Asuinympäristöjen viihtyvyyteen kiinnitetään huomiota</p> <p>Pidetään huolta asuinympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta</p>	<p>Haapa-asunnot</p> <p>Tekninen toimi</p> <p>Ympäristöpalvelut</p>	<p>Olemassa olevat resurssit</p> <p>Olemassa olevat resurssit</p> <p>Olemassa olevat resurssit</p>	<p>Vuosittain</p> <p>Vuosittain</p> <p>Vuosittain</p>	<p>Kiinteistöjä on myyty yksityisille, jotka kunnostavat asuntotarjontaa.</p> <p>Viheraluetyöryhmässä otettu huomioon asuinympäristön viihtyvyys.</p> <p>Terveellisyys ja turvallisuus huomioidaan. Kaupungin yleisille uimarannoille laadittu veden valvontatutkimusohjelma.</p>

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN HYVINVOINTI					
Tuemme vanhemmuutta sekä lasten ja nuorten hyvän itsetunnon ja pärjäävyyden tunteen vahvistumista. Kiinnitämme erityistä huomiota mielen hyvinvointiin.					
Vanhemmuuden ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen					
TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Vanhemmuuteen on tarjolla tukea	Säännölliset vanhempainillat kouluilla ja varhaiskasvatuksessa	Sivistyspalvelut Koulut Päiväkodit	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vanhempainiltoja on pidetty kouluilla ja varhaiskasvatuksessa säännöllisesti.
	Lapset puheeksi -keskustelut 5-vuotiaana sekä 3. ja 7. vuosiluokalla	Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Lapset puheeksi -keskustelut toteutuneet -> kyllä.
	Varhaiskasvatuksessa vasu-keskustelut säännöllisesti	Varhaiskasvatus	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Säännölliset vasukeskustelut toteutuneet -> kyllä

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Tarjotaan matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoimintaa vanhemmille, esim. MLL:n perhekahvilatoiminta	Hyvinvointipalvelut 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	MLL:n perhekahvilan toiminnassa oli tauko nuorisotilan sulkemisen vuoksi. Toiminta on päästy aloittamaan uudelleen helmikuussa 2024.
	Järjestetään teemailtoja lasten ja nuorten vanhemmille (esim. talous, ehkäisevä päihdetyö)	Hyvinvointipalvelut Nuorisotoimi 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vuonna 2023 pidettiin kaksi vanhempien teemailtaa, joissa aiheina olivat vanhempien parisuhde sekä lasten ja nuorten pelaaminen.
	Tuodaan nuorisotyötä tutuksi järjestämällä Nuoppari-iltoja vanhemmille	Nuorisotoimi 3. sektori Jelppiverkko Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vuonna 2023 ei järjestetty nuoppari-iltaa vanhemmille.
Vuorovaikutus kodin ja koulun/varhaiskasvatuksen sekä erilaisten palvelujen välillä on sujuvaa	Ongelmatilanteissa (esim. syömishäiriöt) koulun/varhaiskasvatuksen ja kodin yhteistyö on tiivistä	Sivistyspalvelut Koulujen henkilökunta Varhaiskasvatuksen henkilökunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Koulun ja varhaiskasvatuksen välillä on pidetty säännöllisesti nivelvaihepalaverit.
	Tehdään tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen ja kaupungin välillä sujuvien palvelupolkujen takaamiseksi	Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Yhteistyö hyvinvointialueen ja kaupungin välillä on käynnistynyt ja vähitellen tiivistynyt.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Kehitetään koulujen, Haapaveden opiston sekä 3. sektorin välistä yhteistyötä hyvinvoinnin edistämiseksi	Sivistyspalvelut Haapaveden opisto 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Koulujen, Haapaveden opiston ja 3.sektorin välillä ei ole pidetty yhteisiä tapahtumia lähinnä koronan vuoksi. Yhteistyötä on tehty kuitenkin mm. ehkäisevässä päihdetyössä
	Järjestetään nepsy-koulutuksia lasten ja nuorten parissa työskenteleville ammattilaisille (koulu ja varhaiskasvatus)	Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Nepsy-koulutettujen henkilöiden määrä on lisääntynyt kolmesta viiteen henkilöön.
	Perhekeskustoimintaa kehitetään - laaditaan perhekeskuskäsikirja	LAPE- ja Perhekeskustyöryhmä	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain V. 2022	Perhekeskuskäsikirja laadittu -> kyllä.
Lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen					
TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Terveellisten elämäntapojen tukeminen	Ohjataan lapsia ja nuoria terveellisten elämäntapojen pariin	Hyvinvointipalvelut Nuorisotoimi 3. sektori Jelppiverkko Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Mm. Jelppiverkon valmennuksissa (yksilö-, startti- ja verkko-) tuetaan terveellisiin elämäntapoihin.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	<p>Välituntiliikuntaa kehitetään</p> <ul style="list-style-type: none"> - mm. uuden koulun piha 	Sivistyspalvelut Koulut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Välituntiliikunta on lisääntynyt erittäin paljon varsinkin yläkoulussa ja lukiossa.
	Lukiossa järjestetään liikunta-agenttitoimintaa	Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kouluissa järjestetään koulupäivän aikana tapahtuvia liikunta-tapahtumia. Lukiossa toimii liikunta-agentit ja BreakPro -ohjelma oppitunti-liikunnassa.
	<p>Ehkäisevä päihdetyö lasten ja nuorten parissa on säännöllistä ja tavoitteellista</p> <ul style="list-style-type: none"> - järjestetään tapahtumia - päihdevalistusta kouluilla jo alakoululta lähtien 	EHKÄPÄ-työryhmä	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	<p>Syksyllä 2023 yläkoululaisille pidettiin Camera obscura-tapahtuma.</p> <p>EPT-viikolla kaupungin nuorisotoimijat pitivät ehkäisevän päihdetyön tunteja yläkoululla.</p> <p>Päihdevalistusta järjestetty -> kyllä</p>

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	<p>- Pakka-toiminta</p> <p>Tehdään kauppojen kanssa energiajuomalinjaus - sovitaan ikärajoista</p>	<p>Sivistyspalvelut Nuorisotoimi Hyvinvointipalvelut EHKÄPÄ-työryhmä</p>	<p>Olemassa olevat resurssit</p>	<p>Vuosittain</p>	<p>Haapaveden kaupunki solmi kumppanuussopimuksen EHYT ry:n kanssa ehkäisevän päihdetyön toteuttamisesta Haapaveden kouluilla.</p> <p>Pakka-toimintaan liittyen järjestettiin päihdekysely v. 2023. PAKKA-ostokokeet suunniteltiin alkuvuodelle 2024.</p> <p>Ei ole toteutunut.</p>
<p>Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen</p>	<p>Jelppiverkko tekee etsivää nuorisotyötä Haapavedellä</p> <p>Kiusaamista ehkäistään ja kiusaamiseen puututaan tehokkaasti</p>	<p>Jelppiverkon työntekijät</p> <p>Sivistyspalvelut Varhaiskasvatuksen henkilökunta Koulujen henkilökunta Sivistyspalvelut</p>	<p>Olemassa olevat resurssit</p> <p>Olemassa olevat resurssit</p>	<p>Vuosittain</p> <p>Vuosittain</p>	<p>Etsivällä asiakkaita 58 ja yksilövalmentajalla 23.</p> <p>Kiusaamiseen on puututtu vahvistamalla oppilaskuntien toimintaa ja tukioppilastyötä.</p>

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	<p>Lapsilla ja nuorilla on riittävästi luotettavia aikuisia ympärillään sekä keskustelumahdollisuuksia heidän kanssaan</p> <ul style="list-style-type: none"> - jatketaan v. 2020 hankkeen kautta alkaneen koulunuorisotyön toteuttamista <p>NUPS-hanke</p> <ul style="list-style-type: none"> - nuorisotyön yhdenvertaistaminen hankekunnissa, alueellinen yhteistyö <p>Matalan kynnyksen harrastamismahdollisuus jokaiselle lapselle ja nuorelle</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harrastamisen Suomen malli 	<p>Nuorisotoimi 3. sektori Seurakunta Hyvinvointilautakunta</p> <p>Nuorisotoimi Hankkeen työntekijä</p> <p>Liikuntapalvelut Nuorisotoimi Sivistyspalvelut 3. sektori Seurakunta Jokihelmen opisto</p>	<p>Olemassa olevat resurssit</p> <p>Hankkeen tarjoamat resurssit, olemassa olevat resurssit</p> <p>Hankkeen tarjoamat resurssit</p> <p>Olemassa olevat resurssit</p> <p>Hankkeen tarjoamat resurssit</p>	<p>Vuosittain</p> <p>V. 2022</p> <p>Vuosittain</p>	<p>Koulunuorisotyön hanke toteutunut -> kyllä. Koulunuorisotyötä on jatkettu kunnan omana toimintana hankkeen jälkeen.</p> <p>Nuorisotyön perussuunnitelma laadittu -> kyllä. NUPS-hanke on jatkunut myös vuoden 2023 ajan.</p> <p>Harrastamisen Suomen mallissa on toiminut 18 kerhoa. Osallistumisaste perusopetuksessa noin 30 %.</p>
Lasten ja nuorten hyvän itsetunnon sekä pärjäävyyden tunteen edistäminen	Tunnetaitoja opetetaan varhaiskasvatuksesta alkaen	Sivistyspalvelut Varhaiskasvatus	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Tarkasteluvuosina ei ole ollut tunnetaitokoulutuksia, mutta tunnetaidot huomioidaan jokapäiväisessä toiminnassa.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Positiivinen pedagogiikka	Sivistyspalvelut Koulujen henkilökunta Varhaiskasvatuksen henkilökunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Positiivinen pedagogiikka on läsnä jokapäiväisessä toiminnassa. Marraskuussa 2023 järjestettiin kaikille avoin Kaisa Vuorisen luento, joka käsitteli positiivista pedagogiikkaa.
	Nuorisotoimijat tukevat työssään hyvän itsetunnon kehittymistä ja pärjäävyyden tunteen vahvistumista	Eri toimijat	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Mm. Jelpiverkon valmennustoiminta edistää asiakkaiden sosiaalista ja itsetunnon vahvistumista.
	Vahvistetaan talousasioista sekä yhteiskunnallisista asioista keskustelua ja niiden opettamista - esim. yrityskylätoiminta	Sivistyspalvelut Koulut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Yrityskylätoimintaan osallistui 170 oppilasta v. 2023
Lasten ja nuorten hyvinvointitietoa seurataan ja siihen reagoidaan tehokkaasti tarvittavilla toimenpiteillä	Kouluterveyskyselyn tulokset käsitellään koulujen johtokunnissa ja vanhempainilloissa sekä hyvinvointilautakunnassa ja HYTE-työryhmässä	Sivistyspalvelut HYTE-työryhmä Hyvinvointilautakunta	Olemassa olevat resurssit	Koulu- terveys- kyselyjen toteutus- vuosina	Kouluterveyskyselyn tulokset on käsitelty hyvinvointiryhmissä sekä LAPE-, perhekeskus- ja Nuop-työryhmässä. Lisäksi tulokset on käsitelty kaikilla kouluilla vanhempainilloissa.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Lapsivaikutusten arviointi lapsia ja lapsiperheitä koskevissa päätöksissä	Kaikki toimialat Kaupunginhallitus Kaupunginvaltuusto	Olemassa olevat resurssit	Tarpeen mukaan	Arvioita ei ole tehty tarkastelukaudella uuden yläkoulun suunnittelun jälkeen.
Jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus harrastuksiin, kulttuurielämyksiin ja mielekkääseen arkeen.					
TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksien edistäminen, jokaisella lapsella ja nuorella on vähintään yksi harrastus	Jatketaan Harrastamisen Suomen mallia - harrastuskerhot lasten ja nuorten toiveiden mukaan Tarjotaan monipuolista kerhotoimintaa	Sivistyspalvelut Nuorisotoimi 3. sektori 3. sektori Seurakunta	Hankkeen tarjoamat resurssit Olemassa olevat resurssit	Vuosittain Vuosittain	Harrastamisen Suomen mallissa on toiminut 18 kerhoa. Osallistumisaste perusopetuksessa noin 30 %. Sekä seurakunnalla että 3. sektorin toimijoilla oli tarjolla erilaisia kerhoja lapsille ja nuorille. Jelppiverkko ohjaa asiakkaitaan harrastamisen pariin, kokeillaan yhdessä eri lajeja ja kannustetaan harrastamaan.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Järjestetään syksyisin harrastemessut	Liikuntapalvelut Hyvinvointipalvelut Jokihelmen opisto Kirjastopalvelut 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Harrastemessut järjestettiin syksyllä 2023.
	Parannetaan nuorten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia kaupungin ja yhdistysten välisellä yhteistyöllä ja kuullaan nuorten toiveita - esim. bänditilat	Hyvinvointilautakunta Liikuntapalvelut Nuorisotoimi Jokihelmen opisto 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Tarjolla monipuolisesti harrastusmahdollisuuksia sekä lapsille että nuorille. Harrastamisaktiivisuus on todella korkea: v. 2023, vähintään kerran viikossa harrastavat: - 4. ja 5.lk: 91 % - 8. ja 9.lk: 94,5 % - lukion 1. ja 2.lk: 100 %.
	Tarjotaan taiteen perusopetusta	Jokihelmen opisto Jokilaaksojen musiikkiopisto	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Taiteen perusopetuksen oppilasmäärät: Jokilaaksojen musiikkiopisto: 213 Jokihelmen opisto: netto 197, brutto 555 (sama lapsi osallistuu useammalle TPO-kurssille)

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

Tarjotaan mielekästä tekemistä nuorille vapaa-aikana	Nuorisotalon aukioloajat ovat mahdollisimman laajat, varmistetaan tilojen terveellisyys	Hyvinvointilautakunta Nuorisotoimi	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Nuopparin kävijämäärä yhteensä 5200.
	- järjestetään 2. asteen opiskelijoille oma ilta		Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Nuoppari siirtyi syksyllä 2023 väistötiloihin.
	- mahdollistetaan nuorille paikka, mihin mennä koulun jälkeen		Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Järjestetty satunnaisesti.
	Järjestetään tapahtumia nuorille, lisätään yhteistyötä tapahtumien järjestämisessä	Nuorisotoimi Kulttuuripalvelut 3. sektori Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Nuorilla paikka, mihin mennä -> ei, mutta tiistaisin ja torstaisin nuoppari aukeaa alakoululaisille jo klo 15. Jelppiverkolla on ollut asiakkaille avointa Jelppikahvilatoimintaa viikoittain.
Jokaisella lapsella ja nuorella on tasapuolinen oikeus kulttuurielämyksiin	Laaditaan kulttuurikasvatussuunnitelma	Kulttuuri- ja hyvinvointi-koordinaattori Työryhmä	Olemassa olevat resurssit	V. 2022	Tapahtumia järjestetty 13 kpl. Kulttuurikasvatussuunnitelma laadittu -> kyllä, suunnitelma valmistui keväällä 2023.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Tarjotaan kulttuurielämyksiä kouluilla ja varhaiskasvatuksessa	Kulttuuripalvelut Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kulttuurikasvatussuunnitelman mukaiset toteutukset aloitettiin syksyllä 2023. Kulttuuriviikoilla keväällä oli monipuolista ohjelmaa kouluilla ja varhaiskasvatuksessa: alakouluilla taikuriesitykset, varhaiskasvatuksessa Soiva siili -yhtye ja lukiolla Rällä-yhtyeen työpaja. Yläkoululla ei aikataulullisista syistä toteutettu esityksiä kulttuuriviikoilla. Kesäpelimannit kiersivät kesällä auki olevissa varhaiskasvatussyksiköissä.
	Järjestetään Lasten ja nuorten kulttuuriviikot keväisin	Kulttuuripalvelut Kirjastopalvelut Jokihelmen opisto Jokilaaksojen musiikkiopisto 3. sektori Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kulttuuriviikot järjestettiin keväällä 2023. Ohjelmaa oli kattavasti kaiken ikäisille. Jelppiverkko tarjosi asiakkaille teatterinäytöksen.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

KOKONAISVALTAINEN HYVINVOINTI ERI IKÄRYHMISSÄ**Voin hyvin fyysisesti ja psyykkisesti. Koen toimintakykyni hyväksi.****Fyysisen hyvinvoinnin ja terveellisten elämäntapavalintojen edistäminen**

TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Kuntalaisten fyysisen hyvinvoinnin ja terveellisten elämäntapojen (mm. ravinto, liikunta, uni, päihteet) tukeminen	Järjestetään hyvinvointiluentoja ja -tapahtumia koskien eri aihealueita	Hyvinvointipalvelut Jokihelmen opisto 3. sektori Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Erilaisia hyvinvointiin liittyviä luentoja ja tapahtumia on järjestetty melko paljon eri toimijoiden toimesta.
	Hyvinvointiviikko syksyisin	Eri toimijat	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Hyvinvointiviikko järjestettiin syyskuussa 2023.
	Lähiliikuntapaikkojen saatavuutta edistetään	Liikuntapalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Lähiliikuntapaikkoja saatavilla, käyttöaste n. 90 %.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Osallistutaan elintapaohjauksen palvelutarjottimen valmisteluun, jotta palvelutarjotin palvelee mahdollisimman hyvin kuntalaisia	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	Hankkeen tarjoamat resurssit	V. 2022	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori osallistui elintapaohjauksen palvelutarjottimen valmisteluun. Palvelutarjotinta ei ole vielä otettu käyttöön, vaan sitä valmistellaan vielä Pohteella.
Ehkäisevä päihdetyö on suunnitelmallista, vaikuttavaa ja kaikki ikäryhmät tavoitettavaa	Laaditaan ehkäisevän päihdetyön suunnitelma	EHKÄPÄ-työryhmä	Olemassa olevat resurssit	V. 2023	Suunnitelma laadittu kyllä/ei -> kyllä, suunnitelma valmistui loppuvuodesta 2023.
	EHKÄPÄ-työryhmä kokoontuu säännöllisesti. Työryhmässä on kaikkien ikäryhmien edustajat.	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori EHKÄPÄ-työryhmä	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	EHKÄPÄ-työryhmä kokoontui säännöllisesti. Työryhmästä puuttuu vielä ikäihmisten edustaja.
	Varataan ehkäisevää päihdetyötä varten budjetti vuosittain	Hyvinvointipalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Ensimmäisen kerran erillinen budjetti varattiin vuodelle 2023.
	Huomioidaan ehkäisevässä päihdetyössä myös lasten ja nuorten vanhemmat esim. teemailtojen kautta	EHKÄPÄ-työryhmä	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Syksyn vanhempien teemaillassa aiheena oli lasten ja nuorten pelaaminen.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Hyödynnetään EHYT ry:n tarjoamia koulutuksia ja materiaaleja	EHKÄPÄ-työryhmä	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	EHYT ry:n kanssa solmittiin kumppanuussopimus, jonka kautta järjestetään lapsille, nuorille, koulujen henkilökunnalle sekä vanhemmille oppitunteja, koulutuksia ja vanhempainiltoja. Kumppanuussopimuksen mukaiset toteutukset aloitettiin keväällä 2024. Materiaaleja hyödynnetään jonkin verran.
Psyykkisen hyvinvoinnin edistäminen					
TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien edistäminen	Turvataan monipuoliset kansalaisopistopalvelut Kulttuuri- ja liikuntaharrastuksia on tarjolla monipuolisesti eri ikäryhmille	Kaupunginvaltuusto Jokihelmen opisto Liikuntapalvelut Jokihelmen opisto Jokilaaksojen musiikkiopisto 3. sektori	Olemassa olevat resurssit Olemassa olevat resurssit	Vuosittain Vuosittain	Kursseja 223 kpl (tunteja 4794), brutto-opiskelijoita 4307 henkilöä, netto-opiskelijoita 878 henkilöä. Haapavedellä voi harrastaa monipuolisesti sekä liikuntaa että kulttuuria.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Musiikkiopiston opintojen turvaaminen	Kaupunginhallitus Jokilaakson musiikkiopisto	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Musiikkiopiston järjestämässä opetuksessa oli mukana 213 lasta ja nuorta vuonna 2023. Määrä on kasvanut vuodesta 2022. Varhaiskasvatuksessa on aloitettu musiikkileikkikoulutoiminta v. 2022.
	Edistetään luonnossa liikkumisen mahdollisuuksia	Liikuntapalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Luontoliikuntapaikkoja on taajama-alueilla ja kylillä, mutta ei ihan keskustan läheisyydessä.
Monipuolisten kirjastopalvelujen turvaaminen	Pidetään kirjaston aukioloajat ja kirjastoauton reitit mahdollisimman laajoina	Kirjastopalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Aukiolotunnit: yhteensä 3 189 tuntia, joista henkilökunta paikalla 100 %. Kävijämäärät: fyysiset käynnit 45 311 Kokonaislainaus: 122 169 (josta kirjastoauto 38 786) Kirjojen lainamäärä: 107 862

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Järjestetään kirjastolla erilaisia tapahtumia	Kirjastopalvelut 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Erilaisia tapahtumia yhteensä 81
	Tuodaan esille lukemisen merkitystä psyykkiselle hyvinvoinnille	Kirjastopalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	<p>Kirjailijavierailijoita 1, kirjastolla on toiminut lukupiiri ja kirjaston henkilöstö tuotti lisäksi Päreikköön kirjavinkkausnäyttelyn.</p> <p>Kirjasto on toiminut tiiviissä yhteistyössä koulujen opettajien kanssa, ja järjestänyt kouluille yhteensä 27 kirjanvinkkaus- ja kirjastonkäyttö-tapahtumaa, sekä toimittaa valmiiksi lainattua kirjasto-materiaalia syrjäkylien kouluille. Kirjasto etsii ja toimittaa myös varhaiskasvatuksen käyttöön kirjasto-materiaalia valmiiksi lainattuna ja osin perille toimitettuna.</p>

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Hyödynnetään kirjaston lukusalia kulttuurielämysten tarjoamisessa	Kulttuuripalvelut Kirjastopalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Näyttelyiden määrä 10. Kirjastolla järjestettiin yksi musiikkiesitys, lisäksi Kesäpelimannit esiintyivät kirjastolla.
Kulttuuritoiminta on suunnitelmallista, monipuolista ja kaikki ikä- ja kohderyhmät huomioivaa ja tavoitettavaa	Laaditaan kulttuurisuunnitelma ohjaamaan toteutettavaa kulttuuritoimintaa Tarjotaan aktiivisesti erilaisia kulttuuritapahtumia, myös matalan kynnyksen tapahtumia kaikille	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori Perustettava työryhmä Kulttuuripalvelut 3. sektori Seurakunta Jokihelmen opisto	Olemassa olevat resurssit Olemassa olevat resurssit	V. 2023 Vuosittain	Suunnitelma laadittu kyllä/ei -> ei, suunnitelman laadinta siirtyy vuodelle 2024. Haapavedellä on järjestetty monipuolisesti tapahtumia eri toimijoiden toimesta. Pääsääntöisesti ihmiset ovat lähteneet hyvin liikkeelle tapahtumiin, mutta koronan vaikutukset näkyvät edelleen jonkin verran kulttuuri-tapahtumissa aiempaa vähäisempinä kävijämäärinä.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Kehitetään Kulttuurikeskus Kirnun toimintaa	Kulttuuripalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	<p>Kulttuuriin osallistumisen kynnystä on pyritty madaltamaan. Vuonna 2023 tehtiin päätös lähteä mukaan Pohteen organisoimaan Kaikukortti-kokeiluun. Lisäksi Haapavedellä aloitettiin kulttuurikaveritoiminta.</p> <p>Kulttuurikeskus Kirnun käyttö on lisääntynyt hieman. Tilaa markkinoitiin enemmän vuonna 2023. Kaupungin omaa toimintaa järjestettiin enemmän Kirnussa, lisäksi tilassa järjestettiin mm. yhden pienet häätjuhlat.</p>
Työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja edistäminen					
TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Työhyvinvoinnin edistäminen ja työkyvyn ylläpitäminen	<p>Varhaisen puuttumisen malli (Haapaveden kaupunki)</p> <p>Säännölliset henkilöstöinfot (Haapaveden kaupunki)</p>	<p>Esimiehet Työyhteisö</p> <p>Esimiehet Työyhteisö</p>	<p>Olemassa olevat resurssit</p> <p>Olemassa olevat resurssit</p>	<p>Vuosittain</p> <p>Säännöllisesti</p>	<p>Käytössä varhaisen puuttumisen malli -> kyllä</p> <p>Henkilöstöinfojen toteutuminen -> yhteensä 4 kertaa v. 2023</p>

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Henkilöstön koulutussuunnitelma (Haapaveden kaupunki)	Hallintopalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Koulutuspäivien määrä 388.
	Liikuntaneuvontaa tarjolla sitä tarvitseville	Liikuntapalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Liikuntaneuvontaa saatavilla -> ei, asia on selvittelyssä
	Järjestetään työhyvinvointia edistäviä tapahtumia ja luentoja	Esimiehet Työyhteisö	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kaupungin henkilökunnalle TYHY-päivät työyksiköittäin, lisäksi käytössä Smartum ja työsuohdepolkupyörät.
Työttömien hyvinvoinnin ja työllistymisen edistäminen	Kehitetään työttömien sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa tehtävää yhteistyötä	Työllisyyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vuoden 2023 aikana yhteistyö vakiintunut hv-alueen muutosten jälkeen työttömien terveystarkastuksen hoitajan kanssa. Lääkäriaikojen huono saatavuus haasteena asiakastyössä.
	Palveluohjaus ja asiakkaan tukena kulkeminen sekä tarpeen mukaisen verkoston kasaaminen asiakkaan tilanteen edistämiseksi	Työllisyyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Työllisyyspalveluissa toimii oma yksilövalmentaja ja työvalmentaja.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

Ikäihmisten toimintakyvyn ja mielekkään arjen edistäminen, vapaa-ajan tapaturmien ennaltaehkäiseminen					
TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Mahdollistetaan ikäihmisten kotona asuminen mahdollisimman pitkään	Tehdään tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja terveyspalvelu Helmen ja 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueen kanssa	Kaikki toimialat	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Yhteistyötä on tehty tiiviisti Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa mm. viestinnässä.
	Tuetaan omaishoitajia mm. vertaistukitoiminnalla (MeijänTupa -hanke)	Keskipisteen Omaishoitajien hallinnoima MeijänTupa -hanke	Hankkeen tarjoamat resurssit	V. 2022–2023	MeijänTupa on toiminut Keskipisteen Omaishoitajien tiloissa vuoden 2023 ajan.
	Kylätalkkari-toiminta	Työllisyyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Keskimäärin Kylätalkkari-palvelussa on 8 käyntikohdetta päivässä. Selvästi vilkkainta aikaa on ns. lumityöaika joulukuusta maaliskuuhun. Kun työtä on vähemmän, työntekijät tekevät kaupungin avustavia tehtäviä (esim. tekninen toimi). Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä: 91,4 % (v. 2023).

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

Edistetään ikäihmisten toimintakykyä, ennaltaehkäistään vapaa-ajan tapaturmien syntymistä	Tarjotaan matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia, esim. liikuntaryhmät	Liikuntapalvelut 3. sektori Jokihelmen opisto	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Erilaisia liikuntaryhmiä on tarjolla eri toimijoiden puolelta.
	Senioripassi - 65-vuotiaasta ylöspäin alennettu vuosimaksu uimahalliin ja kuntosalille	Liikuntapalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vuonna 2023 lunastettu 87 senioripassia.
	Esteettömyys kunnan toimintapisteissä	Kaikki toimialat	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Esteettömyys huomioidaan.
	Ikäihmiset huomioivat ulkoilureitit, esim. penkkejä reitin varrella	Tekninen toimi	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Esteettömiä ja levähdyspaikkoja tarjoavia reittejä löytyy kunnasta -> kyllä, mutta niitä voisi olla enemmän
Ikäihmisten mielekkään arjen mahdollistaminen	Tarjotaan matalan kynnyksen kulttuuripalveluja ikäihmisille - monipuolisesti ikäihmisille suunnattuja tapahtumia	Kulttuuripalvelut 3. sektori Seurakunta Jokihelmen opisto	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Ikäihmisille on järjestetty aktiivisesti toimintaa eri toimijoiden järjestämänä.
	- museon lainattavien muistelulaukkujen kokoaminen	Kulttuuripalvelut Museohanke	Hankkeen tarjoamat resurssit	V. 2022	Muistelulaukut koottu -> kyllä.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	- selvitetään hoivamusikkotoiminnan aloittamista	Kulttuuripalvelut	Olemassa olevat resurssit	V. 2024	Hoivamusikkotoiminta käynnistyy kyllä/ei Kirjastolta on käyty esittelemässä kirjaston verkkopalveluita ja e-aineistoa sekä niiden käyttöä esim. diabetesliiton ja reumaliiton jäsenkokouksissa.
--	--	-------------------	---------------------------	---------	--

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

Pääsen vaikuttamaan minulle tärkeisiin asioihin. Meiltä löytyy me-henkeä.

Osallisuuden edistäminen eri ikä- ja kohderyhmissä

TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Vahvistetaan kuntalaisten osallisuusmahdollisuuksia kaupungin toiminnassa ja toiminnan kehittämisessä	Erilaiset kyselyt ja pika-gallupit asukkaille	Kaikki toimialat	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Erilaisia kyselyitä ja pika-gallupeita on järjestetty useampia, vastausaktiivisuus on vaihdellut.
	Kehitetään palautteenantokanavia	Hallintopalvelut Kunta Akkuna -hanke	Olemassa olevat resurssit, hankkeen tarjoamat resurssit	Vuosittain	Palautteenantokanavia löytyy -> kyllä.
	Kuntalaisfoorumi, kuntalaisillat	Johtoryhmä	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kuntalaisfoorumi järjestetty -> ei.
	Osallistava budjetointi	Kaupunginhallitus Kaupunginvaltuusto	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Osallistavaa budjetointia toteutettu -> ei, toteutettiin ensimmäisen kerran v. 2024.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnit merkittävässä ja kuntalaisten palveluja koskevissa päätöksissä	Kaikki toimialat Kaupunginhallitus Kaupunginvaltuusto	Ennakkovaikutusten arviointi (EVA)	Vuosittain	Tehtyjen päätösten ennakoarvioiden määrä -> 0 (YVA-menettelyt osana kaavoituspäätöksiä toteutuu).
Kyläisten ja kyläläisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen	Järjestetään tapahtumia kylillä	Kyläyhdistykset Kulttuuripalvelut Elinvoimaiset kylät -hanke	Olemassa olevat resurssit, hankkeen tarjoamat resurssit	Vuosittain Elinvoimaiset kylät- hanke v. 2023	Kylillä järjestettyjä tapahtumia oli v. 2023 noin 30.
	Tarjotaan harrastusmahdollisuuksia kylillä	Jokihelmen opisto 3. sektori Liikuntapalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Jokihelmen opisto on järjestänyt kursseja myös sivukylillä.
	Perustetaan kyläneuvosto	Elinvoimaiset kylät -hanke	Hankkeen tarjoamat resurssit	V. 2023	Kyläneuvosto perustettu kyllä/ei -> ei, kyläneuvosto aloitti toimintansa keväällä 2024.
	Kirjastoauto tarjoaa kirjastopalveluja sivukylillä	Kirjastopalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kirjastoauton kiertoviikot/vuosi: 46.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

Ikäihmisten sekä erityisryhmien osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen	<p>Vanhus- ja vammaisneuvoston roolin vahvistaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aloitteet ja lausunnot - jalkautuminen kyliin - toiminnan kehittäminen <p>Varmistetaan, että tieto tavoittaa myös ikäihmiset</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuntatiedote 	<p>Vanhus- ja vammaisneuvosto Kulttuuri- ja hyvinvointi-koordinaattori</p> <p>Hallintopalvelut</p>	<p>Olemassa olevat resurssit</p> <p>Määräraha varataan talousarvioon</p>	<p>Vuosittain</p> <p>Vuosittain</p>	<p>Vanhus- ja vammaisneuvoston kokoontui v. 2023 kolme kertaa.</p> <p>Vanhus- ja vammaisneuvosto teki yhden aloitteen, joka vedettiin pois ennen käsittelyä tilanteen ratkettua.</p> <p>Kylävierailut toteutuneet -> kyllä, kylävierailuja tehtiin v. 2023 kolme.</p> <p>Vanhus- ja vammaisneuvosto oli osatoteuttajana Vanhustenviikon juhlassa sekä kehitysvammaisten tapahtumassa.</p> <p>Kuntatiedoteasiaa selvitetään.</p>
--	--	--	--	-------------------------------------	--

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

<p>Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen, syrjäytymisen ehkäisy</p>	<p>Nuorisovaltuuston roolia vahvistetaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jäsenet valitaan vaaleilla - hyvinvointilautakunta tapaa nuorisovaltuuston vuosittain - nuorten jättämät aloitteet käsitellään - nuorisovaltuuston edustaja mukana kaupunginvaltuustossa, hyvinvointilautakunnassa, LAPE- ja perhekeskustyöryhmässä sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnassa <p>Nuoria kuullaan heitä koskevissa asioissa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nuorten Piirtämä Polku -hanke (NuPiPo) 	<p>Nuorisotoimi Hyvinvointilautakunta</p> <p>Hankkeen työntekijät</p>	<p>Olemassa olevat resurssit</p> <p>Hankkeen tarjoamat resurssit</p>	<p>Vuosittain</p> <p>V. 2022</p>	<p>Nuorisovaltuusto kokoontui 4 kertaa v. 2023.</p> <p>Yhteiskokous hyvinvointilautakunnan kanssa toteutunut -> ei.</p> <p>Nuorisovaltuusto ei jättänyt aloitteita v. 2023.</p> <p>Nuorisovaltuuston edustajat em. ryhmissä -> kyllä (lukuun ottamatta LAPE- ja Perhekeskustyöryhmää).</p> <p>Nuorten työryhmän kokouksia toteutui yhteensä 10, ja alueelliseen kyselyyn vastasi 300 nuorta. Suunniteltu infovihko alueen nuorisotoimijoille toteutui suunnitellusti.</p>
--	--	---	--	----------------------------------	---

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Nuorille suunnattuja tapahtumia pyritään järjestämään säännöllisesti ja nuoria otetaan mukaan tapahtumien suunnitteluun	Nuorisotoimi Seurakunta 3. sektori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Nuorten tapahtumien määrä 13, nuorten osallistuminen tapahtumasuunnitteluun toteutunut -> kyllä.
	Jokaisella koululla toimii oppilaskunta	Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Koulujen oppilaskunnat kokoontuvat vuosittain 2–6 kertaa.
	Koulujen opetussuunnitelma tukee osallisuutta ja yhteisöllisyyttä	Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- ja luokkayhteisöä v. 2023: - 4. ja 5.lk: 3,4 % - 8. ja 9.lk: 16,4 % - lukion 1. ja 2.lk: 19 %.
	Kannustetaan perheitä osallistumaan varhaiskasvatukseen	Sivistyspalvelut	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vanhemmat ovat osallistuneet varhaiskasvatuksen tapahtumiin aktiivisesti.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

Yhteisöllisyyden ja sosiaalisten verkostojen lisääminen					
TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Haapavedeltä löytyy matalan kynnyksen kohtaamispaikka, jossa asukkaat voivat kokoontua	Tarjotaan tila, jota voidaan käyttää ”kaupungin yhteisenä olohuoneena”	Hyvinvointipalvelut	Määrärahan varaaminen talousarvioon	Tila käyttöön v. 2023	Tila otettu käyttöön kyllä/ei -> ei, tilan käyttöönotto siirtyi helmikuulle 2024.
Yhdistysten ja järjestöjen toiminnan tukeminen ja mahdollistaminen	Tarjotaan yhdistyksille ja järjestöille maksuton yhdistystila	Hyvinvointipalvelut	Määrärahan varaaminen talousarvioon	Tila käyttöön v. 2023	Tila otettu käyttöön kyllä/ei -> ei, tilan käyttöönotto siirtyi helmikuulle 2024.
	Järjestetään säännöllisesti kaupungin ja kolmannen sektorin yhteisiä iltoja kaupungin toimesta	Kulttuuri- ja hyvinvointi-koordinaattori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Järjestöiltoja pidettiin yhteensä kaksi. Lisäksi erillisenä tapahtumana järjestettiin vapaaehtoisten ilta.
	Tiedotetaan järjestöjä ja yhdistyksiä ajankohtaisista asioista järjestökirjeen kautta	Kulttuuri- ja hyvinvointi-koordinaattori	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Vuonna 2023 lähetettiin 10 järjestökirjettä.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	<p>Avustetaan järjestöjä ja yhdistyksiä näkyvyyden saamisessa: esitellään säännöllisesti Haapavedellä toimivia yhdistyksiä ja järjestöjä kaupungin sosiaalisen median kanavilla</p> <p>Jaetaan vuosittain järjestöavustuksia</p> <p>Tuetaan yhdistyksiä Leader-rahoituksella toteutettavissa hankkeissa toimimalla myönnettyjen Leader-hankkeiden lainarahoittajana</p>	<p>Sometiimi Kulttuuri- ja hyvinvointi-koordinaattori</p> <p>Kaupunginhallitus</p> <p>Kaupunginhallitus</p>	<p>Olemassa olevat resurssit</p> <p>Määräraha vuosittain järjestöavustuksia varten</p> <p>Olemassa olevat resurssit</p>	<p>Vuosittain</p> <p>Vuosittain</p> <p>Tarvittaessa</p>	<p>Yhdistysesittelyjä oli vuonna 2023 kaksi kaupungin somekanavilla.</p> <p>Järjestöavustusten määrä 100 000 €/vuosi.</p> <p>Kaupungin omarahoitusosuuksia ja väliaikaisrahoitusmalleja on käytössä.</p>
Ikäihmisten yksinäisyyden torjuminen	Tarjotaan mielekästä kerhotoimintaa	3. sektori Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Kerhotoimintaa on tarjolla ikäihmisille.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Järjestetään ikäpolvia yhdistäviä tapahtumia ja kohtaamisia	Kulttuuripalvelut Kirjastopalvelut Jokihelmen opisto 3. sektori Seurakunta	Olemassa olevat resurssit	Vuosittain	Haapavedellä on järjestetty kaikille sopivia tapahtumia, joissa eri ikäpolvet ovat kohdanneet toisiaan. Lisäksi osassa kulttuurikasvatussuunnitelmien toteutuksista huomioidaan sukupolvien kohtaaminen.
Digitaalisten valmiuksien edistäminen					
TAVOITE	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	ARVIOINTIMITTARIT/ TOTEUTUMINEN
Kuntalaisten digivalmiudet lisääntyvät	Tarjotaan matalan kynnyksen digitukea ja -neuvontaa	Kirjastopalvelut Ihimeen Digi-hanke	Olemassa olevat resurssit Hankkeen tarjoamat resurssit	Vuosittain Ihimeen Digi: v. 2022–2023	Ihimeen digi -hanke tarjosi yksilöllistä digitukea ja -neuvontaa. Hanke tavoitti n. 240 nuorta, työtöntä työnhakijaa sekä kaupungin työntekijää.

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

					<p><i>Kirjaston asiakaskoneet</i> Kirjasto ylläpitää ajantasaista tietokonekanta, joka on tarkoitettu asiakkaiden käytettäväksi maksutta. Kirjasto tarjoaa mahdollisuuden tulostaa verkkoaineistoa ja omia dokumentteja kohtuulliseen hintaan.</p> <p><i>Yhteispalvelupiste</i> Kirjasto tarjoaa tilan yhteispalvelupisteelle, jossa voi saada perustason digineuvontaa palveluiden käyttöön ja jossa voi maksutta tulostaa viranomaisdokumentteja.</p> <p><i>Kirjaston langaton asiakasverkko</i> Kirjastolla tarjotaan asiakkaille langaton asiakasverkko, jota asiakkaat voivat käyttää maksutta.</p>
--	--	--	--	--	--

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Kansalaisopiston tarjoamat tietotekniikkakurssit	Jokihelmen opisto	Olemassa olevat resurssit	Tarpeiden ja toiveiden mukaan	<p><i>Kirjaston maksuton perusdigineuvonta</i> Kirjaston henkilökunta ylläpitää tiettyä digineuvonnan perustasoa ja opastaa asiakkaita perusverkko-palveluiden käytössä kirjaston asiakaskoneilla ja yhteistoimintapisteellä.</p> <p>Kaupungilla työskenteli digitukihenkilö, joka tarjosi digiapua ikäihmisille sekä yhdistyksille. Kokeilu toteutettiin yhteistyössä Keskipisteen Omaishoitajat ry:n kanssa.</p> <p>Tietotekniikkakoulutuksia on toteutettu v. 2023 Meri-Pohjolan opistopiirin hankkeiden maksuttomina verkkokoulutuksina.</p>
--	--	-------------------	---------------------------	-------------------------------	--

LIITE 1. Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Henkilökohtaisten digitaalisten laitteiden käyttöönotto yläkoululla	Sivistyspalvelut	Määräraha varataan talousarvioon	v. 2022–2024	Yläkoulun 7-luokkalaisille on hankittu lukuvuodelle 2022–2023 ja 2023–2024 henkilökohtainen läppäri lainaksi.
	Lisätään digitaalisten laitteiden määrää alakouluilla ja varhaiskasvatuksessa	Sivistyspalvelut	Määräraha varataan talousarvioon	V. 2022–2024	Digitaalisia laitteita on yhteensä alakouluilla ja varhaiskasvatuksessa noin 450. Laitemäärän kasvattamiseen on panostettu erityisesti yläkoululla ja varhaiskasvatuksessa.
	Valokuituverkko kattavasti kaupungin asukkaiden käytettävissä	Kaupunginhallitus	Määräraha varataan talousarvioon	Aloitus v. 2023	Koko kaupungin kattavan valokuituverkon rakentaminen on aloitettu Siikaverkon toimesta.
	Lisätään sähköisten palveluiden määrää ja saatavuutta	Kaikki toimialat Kunta Akkuna-hanke	Hankkeen tarjoamat resurssit	2021–2023	Kunta Akkunan myötä sähköisten palvelujen määrää on saatu lisättyä.

LIITE 2. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman toteutuminen vuonna 2023

Ehkäisevä päihdetyö Haapavedellä					
TAVOITE	TOIMENPITEET	KOHDERYHMÄ	KOORDINOIJA	JÄRJESTÄJÄ	TOTEUTUMINEN
Toimiva yhteistyö eri toimijoiden kesken	Kunnan moniammatillisen EHKÄPÄ-työryhmän aktiivisen toiminnan ylläpitäminen ja vahvistaminen	Kaikki kunnan asukkaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	Hyvinvointi-palvelut	EHKÄPÄ-työryhmä kokoontui 5 kertaa (tavoite 4-6x/v.)
	PAKKA-toiminnan toteuttaminen	Kunnan asukkaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	Eri toimijat	PAKKA-toimintaan liittyvä kysely toteutettiin vuonna 2023. PAKKA-ostokokeet toteutettiin alkuvuodesta 2024.
	Erilaiset ehkäisevään päihdetyöhön liittyvät tapahtumat, esim. EPT-viikolla yhteistyössä eri tahojen kanssa	Lapset ja nuoret	Eri toimijat	Eri toimijat	EPT-viikolla oli erilaista ohjelmaa.
Osaamisen lisääminen	Pelitaito-kokonaisuus (tietoa pelaamisesta, pelaamisen haitoista ja vinkkejä pelikasvatukseen) <ul style="list-style-type: none"> • huoltajien ilta 	Alakoulujen henkilökunta ja oppilaiden vanhemmat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry	Aloitus v. 2024

LIITE 2. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	<ul style="list-style-type: none"> • henkilöstö-tilaisuus 				
	<p>Juteltaisko? -kokonaisuus (keskustelua päihteistä ja tarjotaan keinoja jatkaa keskustelua kotona lapsen kanssa)</p> <ul style="list-style-type: none"> • huoltajien ilta 	Alakoulujen oppilaiden vanhemmat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry	Aloitus v. 2024
	<p>HUBU-kokonaisuus (työkaluja ehkäisevään päihdetyöhön, tiedonjako)</p> <ul style="list-style-type: none"> • huoltajien ilta • henkilöstötilaisuus 	Yläkoulun henkilökunta ja oppilaiden vanhemmat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry	Aloitus v. 2024
	Toisen asteen webinarivanhempainilta	Lukiossa ja ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevien nuorten vanhemmat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry	Aloitus v. 2024
	Muut tarjolla olevat koulutukset ammattihenkilöille mahdollisuuksien mukaan	Ehkäisevän päihdetyön parissa jollain tapaa toimivat henkilöt	Eri toimijat	Eri toimijat	Vuonna 2023 ei järjestetty koulutuksia.

LIITE 2. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Syksyisin vanhempien teemailloissa aihe liittyy ehkäisevään päihdetyöhön	Lasten ja nuorten vanhemmat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	Hyvinvointipalvelut	Syksyllä 2023 teemana oli lasten ja nuorten pelaaminen.
Laadukas ehkäisevä päihdetyö kouluilla	Pelitaito-oppitunnit (45min/ryhmä) -pelaamisen hyödyt ja haitat, pelisäännöt, turvataidot, ikärajat: keskiöissä hyötyjen ja haittojen hahmottaminen ja terveellinen arki	1.–4. luokan oppilaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry	Aloitus v. 2024
	Juteltaisko? -oppitunnit (2x45min/ryhmä) -keskustelua päihteistä ja päihteidenkäyttöön liittyvistä sosiaalisista tilanteista, keskitytään erityisesti alkoholiin ja nikotiinituotteisiin	5.–6. luokan oppilaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry	Aloitus v. 2024

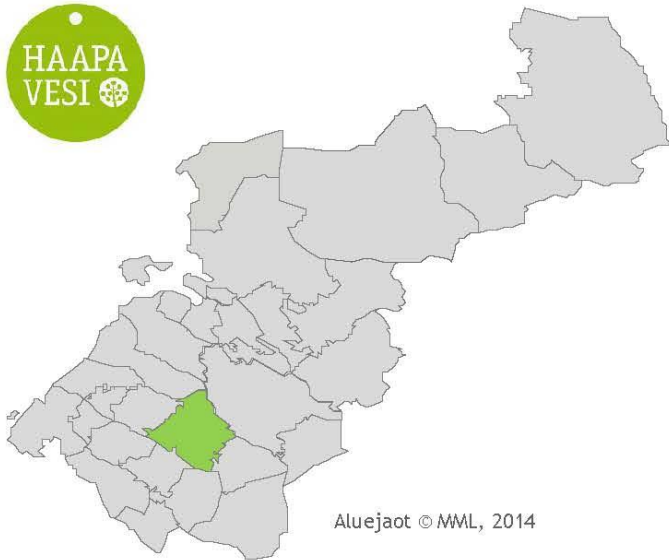
LIITE 2. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	HUBU-oppitunnit (75min tai 90min/ryhmä) -keskustelua päihteidenkäyttöön liittyvistä teemoista ja asenteista, keskitytään erityisesti alkoholiin, nikotiinituotteisiin ja kannabikseen	Yläkoulun oppilaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry	Aloitus v. 2024
	Päihdeilmiö-oppitunnit (75min tai 90min/ryhmä) -keskustelua suomalaisesta päihteidenkäyttöhistoriasta ja pohdintaa päihteidenkäytön syistä ja seurauksista	2. asteen opiskelijat (lukio, JEDU, Haapaveden opisto)	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry	Aloitus v. 2024
	Kunnan nuorisotyöntekijöiden EPT-tunnit	Alakoulujen ja yläkoulujen oppilaat	Nuorisotyöntekijät	Erytisnuorisotyöntekijä ja koulu- nuorisotyöntekijä	Nuorisotyöntekijät pitivät EPT-tunteja kouluilla.
Tiedon kerääminen	PAKKA-päihdekysely 2–4 vuoden välein	Kunnan asukkaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	Hyvinvointipalvelut	Toteutettiin v. 2023
	HUBU-oppituntien kysely	Yläkoulun oppilaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	EHYT ry	Aloitus v. 2024

LIITE 2. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman toteutuminen vuonna 2023

	Kouluterveyskyselyt	4.–5. luokkien, 8.–9. luokkien sekä ammattikoulun ja lukion 1. ja 2. vuosiluokan opiskelijat	Sivistysjohtaja	THL	Kouluterveyskyselyn vastaukset vuodelta 2023 käsiteltiin eri ryhmissä. Tulosten käsitteilyssä huomioitiin myös päihteisiin liittyvät tulokset.
Kaikki kuntalaiset tavoittava viestintä ja tiedottaminen	Teemaviikkojen ja kampanjoiden hyödyntäminen viestinnässä	Kunnan asukkaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	Hyvinvointi- palvelut, nuorisotoimijat, muut toimijat	Joitain kampanjoita nostettiin esille kaupungin somekanavilla, mm. ”Anna lapselle raitis joulu”-kampanja.
	Materiaalin jakaminen	Kunnan asukkaat	Kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori	Hyvinvointi- palvelut, nuorisotoimijat, muut toimijat	Toteutettiin jossain määrin.

Liite 3: Hyvinvoinnin kuntakortti Haapavesi

Aluejaot © MML, 2014

Kunnan tiedot

Haapavesi / Pohjois- Pohjanmaa	
Asukasluku 31.12.2023	6473 / 418 205
Väestöennuste 2030	5 851 / 418 307
Ikärakenne 2023 (% väestöstä)	
• 0–15-vuotiaita	Vuonna 2023: 20,1 / 19,0 %
• 16–64-vuotiaita	Vuonna 2023: 54,0 / 59,9 %
• 65 v. täyttäneitä	Vuonna 2022: 25,8 / 21,2 %
Koulutustasomittain 2022	305,6 / 393,6
Väestöllinen huoltosuhde 2023	80,2 / 63,2
Taloudellinen huoltosuhde 2022	159,4 / 141,5

Erityispiirteet

Haapavesi on alueellaan poikkeuksellinen luonnoltaan. Pelkästään korkeuserot tekevät luonnosta omaleimaisen. Haapavesi on historiastaan tunnettu koulutuskaupunki. Paikkakunta tunnetaan lisäksi värikkäiden persoonien, suksentekijöiden ja kanteleenrakentajien pitäjänä. Haapaveden kaupungilla on pitkät perinteet elinkeinoelämän kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Haapavedellä on monipuolisesti tarjolla sekä koulutus- että vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Tunnetuin tapahtuma on joka kesä järjestettävä Haapavesi Folk Music Festival.

Hyvinvoinnin strategiset kärjet ja painopistealueet

Kaupunkistrategia 2023-2025: Elinvoimainen Haapavesi ; Hyvinvoiva Haapavesi ; Sivistyskaupunki ; Elinkeinoelämän kanssa tehtävä yhteistyö ; Positiivisuus

Hyvinvointisuunnitelman painopistealueet 2021-2025: 1. Kaupungin elinvoimaisuus 2. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi 3. Kokonaisvaltainen hyvinvointi eri ikäryhmissä 4. Osallisuus ja yhteisöllisyys

Asuminen, ympäristö, turvallisuus

- 1 hengen asuntokunnat: 41,0 / 44,9 %
- Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat: 1,3 / 1,5 %
- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65+ v: 460,9 / 380,3 per 10 000 vast. ikäistä

Ihmissuhteet ja osallisuus

- Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa, 4.–5.lk: 54,2 / 59,3 %
- Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa: 56,1 / 53,5 %
- Kunnassa osallisuus- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tmv.: Ei

Säännölliset järjestöillat kaupungin ja yhdistysten/järjestöjen välillä. Asukkaat voivat osallistua toiminnan kehittämiseen mm. erilaisten kyselyjen ja pika-gallupien kautta sekä foorumeiden kautta.

Vapaa-aika

- Kirjaston kokonaislainaukset 18,9 / 16,6 per asukas

Haapavedellä on erinomaiset harrastus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet. Haapaveden kulttuurielämällä on pitkät perinteet. Yksi suurimmista tapahtumista on perinteiset Haapavesi Folk Music Festivaalit. Haapavedellä toimii useita aktiivisia yhdistyksiä ja järjestöjä.

Haapavedellä toimivat myös Jokihelmen opisto ja Jokilaaksojen musiikkiopisto.

Oppiminen, työ, toiminta

- Pitää koulunkäynnistä, 4–5.lk: 70,3 / 72,8 %
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat: 6,5 / 6,8 %
- Työttömät 2023: 8,5 / 11 % työvoimasta
- Nuorisotyöttömät 2023: 7,6 / 15,2 %
- Pitkäaikaistyöttömät 2023: 21,9 / 32,5 % työttömistä
- Työpaikkaomavaraisuus: 104,0 / 98,9

Taloudellinen toimeentulo

- Lasten pienituloisuusaste: 16,0 / 13,1
- Kiinnostavat harrastukset liian kalliita, 8.–9.lk: 34,0 / 25,0 %
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-v.: 0,9 / 1,6 %
- Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-v.: 9,6 / 7,7 %
- Toimeentulotukea saaneet 65 v. täyttäneet: 1,5 / 1,3 %

Terveys, mielen hyvinvointi

- Kokee terveytensä keskitasoiseksi tai huonommaksi, 4.–5.lk: 8,8 / 10,4 %
- Sairastavuusindeksi (THL, ikä-vaikioitu): 121,6 / 111,1
- Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-v.: 5,3 / 4,2 %

Elintavat

- Yläkouluikäiset:
- Nukkuu arkisin alle 8 h: 25,5 / 36,5 %
 - Ylipaino: 17,1 / 15,5 %

Toimiva arki

Lapset, lapsiperheet, nuoret:
Lapsiperheiden palvelut lähellä, monipuoliset harrastusmahdollisuudet, turvallinen kasvuympäristö, monipuoliset 2. asteen koulutusmahdollisuudet.

Työikäiset:
Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet.

Ikäihmiset:
• Yksinasuvat 75 v. täyttäneet: 41,2 / 42,6 %
Turvallinen ympäristö, palvelut lähellä, aktiivinen yhdistystoiminta.

Palvelut

Kunnan terveydenedistämisen aktiivisuus (TEA):

- Parannettavaa:
- Kuntajohto: 61 / 83
 - Liikunta: 59 / 72
 - Perusopetus: 54 / 64
 - Perusterveydenhuolto: 53 / 70
 - Kulttuuripalvelut: 49 / 71

Keskeiset hyvinvoinnin vahvuudet ja haasteet

Talous ja elinvoima: *Vahvuudet:* Virkeä elinkeinoelämä, monipuolinen yritys-kanta, ylijäämäinen tulos, kunnan peruspalvelut pystytty turvaamaan. *Haasteet:* Väestön ikääntyminen, asukasmäärän lasku, huoltosuhte, työllisyystilanteen heikentyminen. **Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet:** *Vahvuudet:* Jokaisella lapsella vähintään yksi hyvä ystävä, harrastusaktiivisuus korkea, tyytyväisyys elämään hyvä, kiusaaminen vähentynyt. *Haasteet:* Perheiden hyvinvointi, elintavat, tyttöjen mielialaan liittyvät ongelmat, pojat kokevat aiempaa enemmän fyysistä uhkaa. **Nuoret ja nuoret aikuiset:** *Vahvuudet:* Nuorisotyöttömyys vähäistä, koulutuksen ulkopuolelle jääneitä melko vähän, koulukiusaamista ei juurikaan esiinny, harrastusaktiivisuus korkea. *Haasteet:* Päihteiden käyttö ammattikoululaisilla, mielenterveyteen liittyvät haasteet lukiolaisilla, elintavat. **Työikäiset:** *Vahvuudet:* Eläkkeellesiirtymisen nousun myötä työurien pidentyminen, työkyvyttömyyseläkettä ja sairauspäivärahaa saavien määrä laskusuunnassa. *Haasteet:* Mielenterveysongelmien vaikutus työkykyyn, vammoista ja myrkytyksistä johtuvien hoitojakson lisääntyminen. **Ikäihmiset:** *Vahvuudet:* Aktiiviset ikäihmiset, pienituloisten ikäihmisten määrä vähentynyt. *Haasteet:* Yksinäisyys, kaatumisiin ja putoamisiin liittyneet hoitojaksot lisääntyneet.

Hyvinvointitavoitteet 2021–2025

Talous ja elinvoima: Kaupunki säilyy elinvoimaisena, kaupungin asukasmäärä säilyy ennallaan/lisääntyy. **Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet, nuoret ja nuoret aikuiset:** Vanhemmuuden ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen, lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen, jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus harrastuksiin, kulttuuri-elämyksiin ja mielekkääseen arkeen. **Työikäiset:** Fyysisen hyvinvoinnin ja terveellisten elämäntapavalintojen edistäminen, psyykkisen hyvinvoinnin edistäminen, työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja edistäminen. **Ikäihmiset:** Ikäihmisten toimintakyvyn ja mielekkään arjen edistäminen, vapaa-ajan tapaturmien ennaltaehkäisyminen. **Osallisuus:** Osallisuuden edistäminen eri ikä- ja kohderyhmissä, yhteisöllisyyden ja sosiaalisten verkostojen lisääminen, digitaalisten valmiuksien edistäminen.

Lisätietoa:

Kaupungin hyvinvointikertomus: www.haapavesi.fi/hallinto
Kaupunginjohtaja Esa Jussila, p. 044 759 1307,
Hyvinvoinnin yhdyshenkilö Suvi Haikola, p. 044 759 1248
Sähköposti: suvi.haikola@haapavesi.fi